

Miljö- och byggnadsnämnden

Plats och tid Kallingsalen, Stadshuset, kl. 08:00-11:00

Beslutande Ledamöter
Se särskild förteckning

Ersättare
Se särskild förteckning

Övriga närvarande Se särskild förteckning

Justerare Mattias Ronnestad (SD)

Justeringsdag Digital justering, 2024-12-11, omedelbart justerat

Underskrifter

Sekreterare

Åsa Rosenius

Paragrafer

§ 222, §§
225-226, §
231 OJ

Ordförande

Ulrik Lindqvist (S)

Justerare

Mattias Ronnestad (SD)

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är **omedelbart justerat**. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Beslutsinstans Miljö- och byggnadsnämnden

Sammanträdesdatum 2024-12-11

Datum då anslaget sätts upp 2024-12-11

Datum då anslaget tas ned 2025-01-03

Förvaringsplats för protokollet Kommunledningsförvaltningen, Kommunkansliet, Stadshuset

Underskrift

Åsa Rosenius,
nämndsekreterare för miljö- och byggnadsnämnden

Miljö- och byggnadsnämnden

Närvarolista

Beslutande

Ledamöter

Ulrik Lindqvist S, Ordförande
Mats Åstrand M, 1:e vice ordförande
Mattias Ronnestad SD, 2:e vice ordförande
Jocim Johansson M
Johan Grönblad SD § 222, §§ 225-226
Lennart Gustafsson L
Joel Norgren L
Anna-Karin Wallgren S
Tommy Kurtsson MP
Kenth Zickbauer S
Hillevi Andersson C

Tjänstgörande ersättare

Mohammed Teeti (V) tjänstgör för Peter Bowin (V)
Helene Fogelberg (M) tjänstgör för Magnus Loberg (M)
Thomas Svensson (SD) tjänstgör för Johan Grönblad (SD) § 231

Övriga närvarande

Ersättare

Thomas Svensson SD § 222, §§ 225-226
Tim Aulin SD
Ulf Koskenkorva SD
Margareta Sundén S

Tjänstemän

Per Jonsson, tillförordnad förvaltningschef
Iulia Ohlin, enhetschef
Micael Sandberg, enhetschef
Martin Sunden, miljö- och hälsoskyddsinspektör § 226
Åsa Rosenius, nämndsekreterare

Miljö- och byggnadsnämnden

Ärendelista

§ 222	Dnr 2024-000002 006	4
	Dag för justering MBN 2024-12-11.....	4
§ 225	Dnr 2024-000141	5
	Kalleberga 8:16 m.fl. - Granskning av förslag till detaljplan.	5
§ 226	Dnr 2024-000128	7
	Remiss av promemorian Naturvårdsverkets skrivelse förslag till författningsändringar till följd av EU:s reviderade förordningar om fluorerade växthusgaser och ozonnedbrytande ämnen (Ecos-2024- 1261)	7
§ 231	Dnr 2023-000056	11
	Hoby 11:6 - Rivning av elevhem, Bygg-R 2023/5.....	11

Miljö- och byggnadsnämnden

§ 222

Dnr 2024-000002 006

Dag för justering MBN 2024-12-11

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att:

1. tid för justering av sammanträdesprotokollet 2024-12-11 blir 2024-12-17, digital signering.
2. de omedelbart justerade paragraferna justeras tillsammans med denna paragraf 2024-12-11, digital signering.

Ärendebeskrivning

Enligt MBN (miljö- och byggnadsnämnden) 2024-09-25 § 155/2024 är 2:e vice ordförande Mattias Ronnestad (SD) ordinarie justerare jämte ordföranden under perioden 241001–261231.

Enligt tidplanen för miljö- och byggnadsnämnden 2024, som beslutades om vid nämndsammanträdet 2023-09-20 § 174, så är planerad justering tisdagen den 17 december 2024.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse – nämndsekreterare Åsa Rosenius.

Förslag till beslut

Miljö- och byggnadsnämnden föreslås besluta att:

1. tid för justering av sammanträdesprotokollet 2024-12-11 blir 2024-12-17, digital signering.
2. de omedelbart justerade paragraferna justeras tillsammans med denna paragraf 2024-12-11, digital signering.

Beslutsgång

Ordförande Ulrik Lindqvist (S) konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är tjänsteförslaget.

Ordföranden finner att miljö- och byggnadsnämnden bifaller detsamma.

Beslutet skickas till: Akten

Miljö- och byggnadsnämnden

§ 225

Dnr 2024-000141

Kalleberga 8:16 m.fl. - Granskning av förslag till detaljplan

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att

1. anta miljö- och byggnadsförvaltningens förslag till yttrande (under rubriken Bedömning/yttrande nedan).
2. översända yttrandet till kommunstyrelsen.

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Ärendebeskrivning

Miljö- och byggnadsnämnden har beretts möjlighet att yttra sig över granskning av förslag till detaljplan rörande Kalleberga 8:16 m.fl.

Miljö- och byggnadsnämnden yttrade sig i samrådsskedet, MBN § 24-04-24, § 75, varvid nämnden framförde att den inte hade några synpunkter på förslaget.

Bedömning/yttrande

Miljö- och byggnadsförvaltningen har i granskningsskedet inga synpunkter på förslaget till detaljplan för Kalleberga 8:16 m.fl.

I beredningen av ärendet har enhetschef Iulia Ohlin och enhetschef Micael Sandberg medverkat.

Barnrättsbedömning

Barnrättsbedömning saknas då barn inte bedöms påverkas av ärendet/beslutet.

Miljö- och byggnadsnämnden

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse – Per Jonsson, tillförordnad förvaltningschef.
MBN 240424 § 75 _samrådsyttrande Kalleberga 8_16.
Undersökning om behovet av att upprätta en strategisk miljöbedömning.
Trafikbullerberäkning utförd jan2024.
Samrådsredogörelse för Kalleberga 8-16 m.fl. (Rosa kiosken)
granskningshandling.
Plankarta för Kalleberga 8-16 m.fl.BFS_2021_10_14_Granskningshandling-A2.
Planbeskrivning för Rosa Kiosken.
Kartläggning av skyddsvärda träd på Kalleberga 8_197 m.fl.
Grundkarta_Kalleberga_8_16_mfl_20230328_A2.
Checklista för barnets bästa – underlag.
3. Dagvattenutredning Kalleberga 8-16 m.fl.

Förslag till beslut

Miljö- och byggnadsförvaltningen föreslår miljö- och byggnadsnämnden besluta att

1. Anta miljö- och byggnadsförvaltningens förslag till yttrande.
2. Att översända yttrandet till kommunstyrelsen.

Beslutsgång

Ordförande Ulrik Lindqvist (S) konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är tjänsteförslaget.

Ordföranden finner att miljö- och byggnadsnämnden bifaller detsamma.

Beslutet skickas till:

kommunstyrelsen@ronneby.se, märk med diarienummer **2022/53** (senast den 13/12)

Akten

Miljö- och byggnadsnämnden

§ 226

Dnr 2024-000128

Remiss av promemorian Naturvårdsverkets skrivelse förslag till författningsändringar till följd av EU:s reviderade förordningar om fluorerade växthusgaser och ozonnedbrytande ämnen (Ecos-2024-1261)

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att

1. anta miljö- och byggnadsförvaltningens förslag till yttrande om att miljö- och byggnadsförvaltningen inte har några synpunkter på förslaget till författningsändringarna (se under rubriken Bedömning/yttrande nedan).
2. översända yttrandet till kommunstyrelsen.

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Ärendebeskrivning

Sammanfattning av förslagna författningsändringar relaterade till EU:s reviderade förordningar om fluorerade växthusgaser och ozonnedbrytande ämnen:

Miljösanktionsavgifter:

- Införande av nya avgifter utan fasta belopp, där tillsynsmyndigheten fastställer beloppen baserat på EU-förordningarnas kriterier.

Utökade sanktioner:

- Fler överträdelser omfattas av sanktioner, inklusive olaglig kvotöverskridning och handel med ozonnedbrytande ämnen.

Behöriga myndigheter:

- Rollfördelningen mellan myndigheterna som Naturvårdsverket, Kemikalieinspektionen och andra relevanta tillsynsmyndigheter förtydligas.

Miljö- och byggnadsnämnden

Renovering och rivning:

- Nya krav på hantering av bygg- och rivningsavfall innehållande fluorerande växthusgaser eller ozonnedbrytande ämnen.
- Anmälningsplikt för yrkesmässig rivning av byggmaterial med dessa ämnen.

Förändringar i förordningar:

- Anpassningar i svensk lagstiftning för att harmonisera med EU-förordningar, inklusive förändringar i miljötillsynsförordningen, förordningar om avgifter och miljöstraffavgifter.

Kompletterande åtgärder:

- Nationellt rapporteringssystem för fluorerade växthusgaser. Förslaget är att det ska vara en utökad del av företagens miljörapportering.
- Stöd för att öka antalet certifierade tekniker och utbyte av äldre utrustning.

Ändringarna föreslås för att anpassa svensk lagstiftning till EU:s reviderade förordningar om fluorerade växthusgaser (f-gaser) och ozonnedbrytande ämnen (ODS). Här är de huvudsakliga orsakerna:

1. EU:s nya förordningar

- EU har uppdaterat förordningarna (2024/573 för f-gaser och 2024/590 för ODS) som en del av den europeiska gröna given för att nå utsläppsminskningmål.
 - Dessa ämnen har betydande miljöpåverkan:
 - o ODS skadar ozonskiktet.
 - o F-gaser är kraftfulla växthusgaser med uppvärmningspotential som kan vara tusen gånger högre än koldioxid.

2. Harmonisering med EU-lagstiftning

- Sverige har en skyldighet att anpassa sin lagstiftning till EU-förordningarna, vilket innebär att svenska regler måste vara i linje med de krav och definitioner som förordningarna anger.

3. Minskning av miljöpåverkan

- De nya reglerna syftar till att minska användning och utsläpp av f-gaser och ODS genom:
 - Ökad tillsyn och sanktioner mot överträdelser.
 - Krav på bättre avfallshantering av material som innehåller dessa ämnen.

Miljö- och byggnadsnämnden

4. Förbättrad tillsyn och efterlevnad

- Tydligare rollfördelning mellan myndigheter för att effektivisera tillsyn och förenkla tolkningen av lagar.
- Införande av flexibla miljöstraffavgifter gör det möjligt att anpassa avgifter till allvaret i varje överträdelse.

5. Stärka Sveriges klimatarbete

- Genom att minska användningen av f-gaser och ODS stärker Sverige sitt bidrag till EU:s och FN:s klimatmål.

Möjliga konsekvenser för miljö- och byggnadsnämndens verksamhet:

Ökat tillsynsansvar

- **Ny lagstiftning att tolka och tillämpa:** Tillsynsmyndigheterna kommer behöva sätta sig in i de nya reglerna för att korrekt kunna utöva tillsyn över hantering av fluorerade växthusgaser (*f-gaser*) och ozonnedbrytande ämnen (*ODS*).
- **Anmälningsskyldighet vid rivning och renovering:** Yrkesmässiga renoverings- och rivningsprojekt med byggmaterial innehållande f-gaser och ODS omfattas av en ny anmälningsskyldighet. Detta kan medföra fler ärenden att hantera.
- **Fler områden omfattas av miljöstraffavgifter:** Ni kan behöva granska fler verksamheter som riskerar att bryta mot regler för f-gas- och ODS-hantering, vilket kan öka arbetsbelastningen.

Ökad arbetsbörda

- **Komplexa ärenden:** Nya regler kring avfallshantering, exempelvis destruktion av gaser i byggmaterial, kan leda till fler och mer tidskrävande ärenden, särskilt om aktörer inte har full kännedom om sina skyldigheter.
- **Fler aktörer att övervaka:** Tillkomsten av nya aktörer och fler rapporteringskrav kan öka antalet tillsynsobjekt.

Miljö- och byggnadsnämnden

Bedömning/yttrande

Miljö- och byggnadsförvaltningen har inga synpunkter på Naturvårdsverkets förslag till författningsändringar till följd av EU:s reviderade förordningar om fluorerade växthusgaser och ozonnedbrytande ämnen.

Barnrättsbedömning

Miljöbalken har som syfte att främja hållbar utveckling genom att trygga en hälsosam och gynnsam miljö för både nuvarande och kommande generationer (1 kap. 1 § miljöbalken). Varje ärende som rör f-gasförordningen och ODS – förordningen berör barn indirekt. Följaktligen genomförs i samband med granskning av förslaget en bedömning utifrån barnperspektivet och nästkommande generationer.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse – Martin Sundén, miljö- och hälsoskyddsinspektör 2024-11-21.

Skrivelse förslag till författningsändringar till följd av EU:s reviderade förordningar om fluorerade växthusgaser och ozonnedbrytande ämnen.

Remiss av promemorian Naturvårdsverkets skrivelse

Remissmissiv Naturvårdsverkets skrivelse om F-gaser och ozonnedbrytande ämnen.

Förslag till beslut

Miljö- och byggnadsförvaltningen föreslår miljö- och byggnadsnämnden besluta att

1. Anta miljö- och byggnadsförvaltningens förslag till yttrande om att miljö- och byggnadsförvaltningen inte har några synpunkter på förslaget till författningsändringarna.
2. Översända yttrandet till kommunstyrelsen.

Beslutsgång

Ordförande Ulrik Lindqvist (S) konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är tjänsteförslaget.

Ordföranden finner att miljö- och byggnadsnämnden bifaller detsamma.

Beslutet skickas till:

kommunstyrelsen@ronneby.se, märk med diarienummer KS 2024/528

Akten

Miljö- och byggnadsnämnden

§ 231

Dnr 2023-000056

Hoby 11:6 - Rivning av elevhem, Bygg-R 2023/5

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att i sin överklagan av Mark- och miljödomstolen i Växjö's beslut i Mål 9 2878-24, yrka att:

1. Mark- och miljööverdomstolen upphäver Mark- och miljödomstolens beslut och återförvisar ärendet/målet till Mark- och miljödomstolen för att fatta nytt beslut.
2. Mark- och miljööverdomstolen upphäver Mark- och miljödomstolens beslut och fastställer Miljö- och byggnadsnämndens beslut om att ej bevilja rivningslov.

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Miljö- och byggnadsnämndens grunder för överklagan/skäl för beslutet

Miljö- och byggnadsnämnden instämmer i de skäl för beslutet som framgår av förvaltningens tjänsteskrivelse, se nedan under rubriken "Bedömning".

Ärendebeskrivning

Överklagande av Mark- och miljödomstolen i Växjö's beslut, 2024-11-08, angående Mark- och miljödomstolens ändring och upphävande av Miljö- och byggnadsnämnden i Ronneby kommuns beslut om avslag för ansökan om rivningslov, den 19 april 2023; Ronneby Hoby 11:6.

Bedömning

Grunder för överklagan yrkande 1:

Mark- och miljödomstolen (härefter "MMD") bedöms inte direkt kunna besluta om vilket beslut miljö- och byggnadsnämnden i Ronneby Kommun (härefter "BN") ska fatta i ett ärende om rivningslov. Enligt rättspraxis och de principer som styr domstolens prövning, är domstolens uppgift att kontrollera de beslut som fattats av lägre instanser och om domstolen finner att ett beslut är felaktigt, kan den återförvisa ärendet till rätt instans för

Miljö- och byggnadsnämnden

vidare handläggning. Det innebär att domstolen kan upphäva beslutet och föreskriva att ärendet ska behandlas om, men att domstolen inte direkt kan beordra BN att fatta ett specifikt beslut om att bevilja rivningslov.

Att MMD i detta fall har upphävt BN's beslut och återförvisat ärendet till nämnden för fortsatt handläggning, är ostridigt. Gällande att MMD bestämmer vilket beslut BN ska fatta, bedöms vara stridigt. Enligt BN bedöms det inte vara upp till MMD att bestämma vilket beslut BN ska fatta; om ärendet återförvisas är det BN som har ansvar för att fatta ett nytt beslut. MMD kan i sitt beslut beskriva omständigheterna kring varför ärendet ska återförvisas, men de kan inte föreskriva exakt vilket beslut BN ska fatta.

Det bedöms finnas ett klart lagstöd för denna bedömning som gjorts, att MMD inte kan ersätta ett överklagat beslut med ett eget beslut om vad en förvaltningsmyndighet som byggnadsnämnden ska besluta. Detta framgår av 13 kap. 8 § 3 st. kommunallagen (2017:725), där det uttryckligen föreskrivs att domstolen inte får ersätta det överklagade beslutet med ett eget beslut om ett annat innehåll. Bestämmelsen lyder:

"Domstolen får inte ersätta det överklagade beslutet med något annat beslut."

Således bedöms domstolen ha en viss begränsning i sin roll i förhållande till beslutsfattande i den förvaltningsprocess som pågår. När ett beslut från en kommunal nämnd överklagas, får således inte domstolen fatta ett eget beslut om vad nämnden ska besluta utan kan endast pröva om det ursprungliga beslutet var korrekt eller inte, i enlighet med gällande rätt.

Återförvisning:

När MMD i detta fall återförvisar ärendet till BN för fortsatt handläggning, innebär det att domstolen inte ska fatta beslut om själva rivningslovet utan att BN måste fatta det slutgiltiga beslutet utifrån de rättsliga förutsättningarna som MMD har fastställt. MMD kan alltså inte säga att BN ska bevilja rivningslovet utan bör i stället återförvisa ärendet för att BN själv ska fatta beslut i enlighet med den prövning av laglighet eller lämplighet som MMD gjort.

En sådan återförvisning innebär att domstolen kan upphäva ett beslut och skicka tillbaka det till nämnden för fortsatt handläggning; men domstolen kan inte direkt ersätta nämndens beslut med ett nytt beslut om vad som ska göras, eftersom det inte faller inom domstolens behörighet att fatta beslut om en specifik åtgärd som är förbehållen den förvaltningsmyndigheten.

Miljö- och byggnadsnämnden

Rättsfall:

Det finns ett liknande förfarande, se MÖD 2021:19, där Mark- och miljööverdomstolen (härefter ”MÖD”) i sina domskäl anger bland annat:

” Eftersom det i övrigt inte framkommit hinder mot att bevilja det sökta bygglovets ska mark- och miljödomstolens dom ändras och målet återförvisas till nämnden för beviljande av bygglov enligt ansökan. ”.

Dock framgår det inte av domslut att domstolen bestämmer vad nämnden ska fatta för beslut, utan endast att målet återförvisas till nämnden för fortsatt handläggning. Domslut:

” Med ändring av mark- och miljödomstolens dom undanröjer Mark- och miljööver-domstolen Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms stads beslut den 29 augusti 2019, § 15, dnr 2018-17495-575, och återförvisar målet till nämnden för fortsatt handläggning. ”.

Således bedöms detta vara ett liknande förfarande, dock med ett annat utfall. Domstolen har i förevarande mål bedömt att det inte föreligger hinder mot att bevilja det sökta bygglovets och har därmed återförvisat målet till nämnden för fortsatt handläggning. De har således inte tvingat nämnden att bevilja bygglov. Det är just denna del som är viktig i sammanhanget. Det framgår att domstolen ej finner några föreliggande hinder för att bevilja bygglov. Om nämnden instämmer i den bedömning som domstolen redogjort för så bör de följaktligen fatta det beslutet. Men det är upp till nämnden att fatta ett nytt beslut i enlighet med gällande lagstiftning och de riktlinjer som domstolen angivit i sitt domslut.

Lagstöd:

1. Kommunallagen (2017:725), 13 kap. 8 § 3 st.

Kommunallagen reglerar grundläggande regler för kommunernas förvaltning och beslutsfattande, som tidigare nämnt, stadgas det i 13 kap. 8 § 3 st. att domstolar inte får ersätta ett överklagat beslut med ett eget beslut. Denna bestämmelse är viktig i sammanhanget, eftersom den begränsar domstolens möjlighet att fatta ett eget beslut om vad en förvaltningsmyndighet ska göra, i detta fall BN.

2. Förvaltningslagen (2017:900)

Förvaltningslagen är en grundläggande lag som styr handläggningen av förvaltningsärenden och är allmänt tillämplig för alla myndigheter som handlägger förvaltningsärenden. Förvaltningslagen (2017:900) styr bland annat de förvaltningsrättsliga principerna för beslutsfattande, såsom offentlighet, rättssäkerhet, och proportionalitet. Dock styr förvaltningslagen inte direkt domstolens rätt att besluta om ett konkret innehåll i ett överklagat

Miljö- och byggnadsnämnden

beslut utan mer själva processen.

3. Förvaltningsprocesslagen (1971:291)

Förvaltningsprocesslagen reglerar rättsprocessen i förvaltningsdomstolar, och där stadgas i 25 § att domstolen kan upphäva eller ändra ett beslut som har överklagats till förvaltningsdomstol. Dock framgår det även att domstolen kan återförvisa ett ärende till den myndighet som fattade beslutet för fortsatt handläggning, men domstolen får inte fatta beslut i sak i stället för den berörda myndigheten. Det bedöms innebära att även om domstolen kan upphäva eller ändra beslut, så är det myndigheten (i detta fall BN) som måste fatta det slutgiltiga beslutet när ett ärende återförvisas, inte domstolen.

4. Mark- och miljödomstolens speciallagstiftning

För MMD finns särskild reglering i Lag (1998:808) om mark- och miljödomstolar, som är en speciallag vilken styr domstolens verksamhet. Enligt denna lag prövar domstolen överklaganden från bland annat byggnadsnämnder, men själva prövningen av ärenden som gäller t.ex. rivningslov eller andra kommunala beslut, sker enligt de allmänna reglerna i förvaltningslagen och förvaltningsprocesslagen, samtidigt som MMD i vissa fall har särskilda befogenheter i mark- och miljöärenden.

I Lag (2010:921) om mark- och miljödomstolar regleras domstolens behörighet att pröva ärenden och fatta beslut om återförvisning. Precis som i de andra domstolarna gäller samma principer, det vill säga att domstolen kan upphäva ett beslut men inte ersätta det med sitt eget beslut om hur myndigheten ska fatta sitt beslut. Därmed kan MMD återförvisa ärendet till byggnadsnämnden för fortsatt handläggning, men den kan inte bestämma vilket beslut nämnden ska fatta.

Enligt 5 kap. 1 § Lag (2010:921) om mark- och miljödomstolar ska lagen (1996:242) om domstolsärenden, även kallad ärendelagen, tillämpas om inte annat föreskrivs. Av ärendelagens andra paragraf följer:

”Om en annan lag än förvaltningslagen (2017:900) innehåller en bestämmelse som avviker från denna lag, tillämpas den bestämmelsen. Lag (2018:776).”

5. Rättspraxis

Även om det inte finns en uttrycklig regel i någon av de ovanstående lagarna som förbjuder MMD att fatta ett beslut i sak, så följer detta också av rättspraxis, där det generellt anses att en förvaltningsdomstol inte får ersätta den underordnade myndighetens beslut. Domstolens roll är att säkerställa att det överklagade beslutet har fattats på rätt sätt enligt gällande lagstiftning, men domstolen ska inte ta över myndighetens beslutanderätt.

Miljö- och byggnadsnämnden

Slutsats

Även om kommunallagen inte är en "överordnad" rättskälla i strikt hierarkisk mening, är 13 kap. 8 § 3 st. en uttrycklig reglering som styr förvaltningsmyndigheters beslutanderätt. Den regleringen innebär att MMD inte kan ersätta ett överklagat beslut med ett eget beslut, vilket också styrs av förvaltningsprocesslagen (1971:291) och den allmänna principen att domstolen inte tar över myndighetens beslutsfattande. Domstolen bedöms endast kunna återförvisa ärendet för fortsatt handläggning och det är då upp till BN att fatta det slutgiltiga beslutet.

Således, trots att det finns flera lagar som styr domstolar och förvaltningsmyndigheter, är det denna rättsliga begränsning som gör att domstolen inte kan besluta om att BN ska bevilja rivningslov, utan endast återförvisa ärendet för ny prövning av nämnden. MMD kan återförvisa ärendet för att BN ska fatta ett nytt beslut, men domstolen kan inte tvinga nämnden att bevilja rivningslov, kan inte ta över nämndens beslutsfattande. Nämnden måste fatta sitt beslut i enlighet med gällande lagstiftning och de riktlinjer som domstolen angivit i sitt domslut.

Grunder för överklagan yrkande 2:

Av dom P 2878-24 framgår den bedömning MMD gjort under rubricering *domskäl*, dom i aktuellt mål som härmed överklagas. Där framgår bland annat att MMD ej finner att byggnaderna omfattas av rivningsförbud i gällande detaljplan och att domstolen således har att pröva om byggnaderna har ett sådant kulturhistoriskt värde att de bör bevaras eller om rivningslov kan medges. Vidare följer att med anledning av den utredning som gjorts i målet så anser MMD att den del som byggnaderna utgör i folkhögskolemiljön är värdefull och att det därför finns ett allmänt intresse av att bevara byggnaderna. Slutningsvis så anför MMD att i bedömningen av om rivningslov kan medges eller ej ska det allmänna intresset av att bevara den del som byggnaderna utgör i folkhögskolemiljön vägas mot det enskilda intresset av att kunna riva byggnaderna. MMD kommer fram till att det sistnämnda intresset väger tyngre och att det allmänna intresset får stå tillbaka, MMD anför följande i sin intresseavvägning:

”Region Blekinge har visat att det är ett konstruktionsfel som är orsaken till ansökan om rivningslov. Det framgår vidare av underlaget att det skulle krävas mycket omfattande och kostsamma åtgärder för att åtgärda problemen. Mot denna bakgrund väger Region Blekinges intresse av att riva byggnaderna, i det aktuella fallet, tyngre än det allmänna intresset av att bevara den del som byggnaderna utgör i folkhögskolemiljön. Det finns därmed förutsättningar att

Miljö- och byggnadsnämnden

ge rivningslov. Det ankommer på nämnden att ge rivningslovet och ärendet ska därför återförvisas dit för beviljande av rivningslov.”

BN gör bedömningen att denna intresseavvägning MMD gjort i stora drag visar på att det bedöms kunna vara kostsamt och därmed väger den enskildes intresse tyngre och det allmänna intresset av att bevara får stå tillbaka. BN håller klart med att det vid prövning av frågor enligt PBL ska göras en intresseprövning enligt 2 kap. 1 § PBL, men delar inte bedömningen att det räcker med att anföra att det skulle bli kostsamt. Hänsyn ska tas till både allmänna och enskilda intressen. Kostnaderna bör vägas mot intresset att bevara men för att göra denna prövning bör man först klargöra om det är alltför kostsamt rent generellt. Om det vid prövningen visar sig kunna vara en alltför kostsam åtgärd för den enskilde, så bör därefter denna kostnad, differensen mellan åtgärdande av skador och rivning, ställas i proportion till intresset av att bevara byggnaderna för att veta om det är alltför kostsamt i det enskilda fallet.

Av inlämnad handling från sökande, Antikvariskt utlåtande Rapport 2023:2 (se bilaga 1), framgår bland annat att det ”tidigt” efter 1973 kom klagomål på de nyuppförda byggnaderna gällande hälsoproblem. Med anledning av detta uppfördes ett elevhem som invigdes 2022. Det framgår vidare att underhållet är generellt eftersatt för byggnaderna och att ventilerade golv installerades i ett par av byggnaderna men att detta projekt stoppades för att i stället bygga ett nytt elevhem.

Av undersökningsrapport från Conservator, 2014-04-15 (se bilaga 2), framgår bland annat att det fläckvis finns förhöjd fuktighet på källarytterväggarna och gäller främst vid ytterväggshörn och sprickor som finns i väggarna. Vidare framkommer att dräneringsåtgärder/fuktskydd av källarytterväggar gjorts med platon, dock finns det otätheter i utförandet. Utförd riskkonstruktion med uppbyggnad av organiskt material för golv mot betongplatta. Förekomst av mikrobielltillväxt i riskkonstruktioner och mikrobiell lukt. Det framkommer även att det finns otäthet kring taklucka och förekommit äldre läckage för taket, eftersatt ventilation (stängda ventiler och dålig injustering) samt läckage från en avloppsledning. Slutsatsen i rapporten innebär att det finns pågående fukt- och luktproblem. Åtgärdsförslag återfinns också i rapport, så som ersätta golv med ventilerade golv (anges att billigare alternativ finns för källare), ersätta/bygga om nedre del av väggar, montera ventiler och justera frånluftsventilation.

Vidare finns en efterkontrollrapport, 2015-03-23 (se bilaga 3), som visar på att det bland annat saknas ventiler för ventilationen och att samma åtgärdsförslag för ventilationen ges som i undersökningsrapport från Conservator 2014-04-15. Det anges även att det mekaniska frånluftsfläktar

Miljö- och byggnadsnämnden

bör monteras i golv och att städning samt hygien bör förbättras för samtliga lägenheter.

För ärendet finns också ett bemötande från Region Blekinge 2023-03-24 (se bilaga 4). Av bemötande framgår att följande brister behöver åtgärdas för att behålla byggnaderna:

- ”Brand, brandskyddet behöver förstärkas då de ej uppfyller dagens krav, innebär omfattande åtgärder.
- Energihushållning, för att uppnå dagens BBR-krav på energi kommer fasaden behöva tilläggsisoleras vilket innebär att husens ursprungliga gestaltning försvinner.
- Energieffektiviseringsplan, når ej till uppsatta energimål för området och regionen.
- Innemiljöproblemen är idag omfattande och kräver stora åtgärder, förklaras närmare nedan.”

Byggnader kostar pengar dels genom förvärv eller uppförande, dels under brukandeskedet genom underhåll. PBL ställer krav genom en rad olika bestämmelser på bland annat just underhåll av byggnader vilket per automatik innebär kostnader för byggherre/fastighetsägare. Ekonomiska aspekter kan till viss del vägas in i prövningen men inte alla.

Underhållsåtgärder som säkerställande av ventilation, fuktskydd för tak och grundmur bedöms ej vara sådana åtgärder som kan åberopas. Att sådant underhåll ska ske bedöms vara reglerat i plan- och bygglagstiftningen och således inget en fastighetsägare kan underlåta sig att utföra. Att elevbostäderna har konstruktioner som inte är lämpliga är ett faktum och har tidigt upptäckts. I några men inte alla byggnader har åtgärder gjorts för att gynna inomhusmiljön. Dessa åtgärder har visat sig vara framgångsrika. I 8 kap. 14 § PBL beskrivs det att ett byggnadsverk ska hållas i vårdat skick och underhållas så att dess utformning och dess tekniska egenskaper som avses i 4 § i huvudsak bevaras.

Beträffande brister som Region Blekinge anger behöver åtgärdas för att behålla byggnaderna (se bilaga 4) så bedöms dessa ej heller vara tillämpliga i kostnadsberäkningen. Egna mål och riktlinjer är inget byggnadsnämnden kan ta ställning till, inte heller nybyggnadskrav då dessa ej bedöms gälla vid underhåll av byggnaderna.

Det är de faktiska kostnaderna för att åtgärda golven och nederdelen av väggarna som bedöms vara de kostnader den enskilda kan åberopa. Övriga kostnader bedöms falla inom normalt underhåll av byggnaderna. De kostnadsberäkningar som Region Blekinge tagit fram för renovering av

Miljö- och byggnadsnämnden

elevbostäderna bedöms inte precisera just de fel som behöver avhjälpas. Den bedöms även visa på övriga underhållsåtgärder enligt tidigare anfört.

Den tolkning nämnden gör är att när det uppdagats att de åtgärder man vidtagit i några utav byggnaderna har varit framgångsrika, borde dessa eller andra åtgärder för inomhusklimatet, ha planerats in i den underhållsplan som torde finnas för att kunna hålla byggnaderna i vårdat skick så att de tekniska egenskapskraven fortsatt uppfylls, det lagkrav som ligger på fastighetsägaren.

Nämnden menar således att det inte kan ha varit lagstiftarens intention att man ska kunna tillgodoräkna sig försakat underhåll (brott mot underhållsbestämmelser i plan- och bygglagstiftningen) och därmed kunna riva byggnader. Utifrån det underlag som presenterats från Conservator kvarstår nämndens bedömning att det finns möjlighet att underhålla byggnaderna och att rivning därför inte är ett lämpligt tillvägagångssätt då det även kommer få stora konsekvenser på den läsbarhet som finns, dels ur det socialhistoriska men även ur den utformningshistoriska utveckling, som så tydligt kan ses i området.

Enligt nämnden finns det ingen kostnad presenterad i aktuellt fall som skulle vara orimlig i förhållande till bevarandevärdet. Nämnden vidhåller därför att det allmänna intresset av att kunna avläsa områdets årsringar väger tyngre än Region Blekinges enskilda intresse av att riva byggnaderna på grund av ekonomiska skäl vilket, som påpekats ovan, inte är ett skäl till rivning då underhåll bör ha skett löpande.

Barnrättsbedömning

Barnrättsbedömning saknas då barn inte bedöms påverkas av ärendet.

Beslutsunderlag

Mark- och miljödomstolens beslut i Mål P 2878-24.

Underlag 1 Antikvariskt utlåtande.

Underlag 2 Rapport undersökning från Conservator.

Underlag 3 Rapport efterkontroll från Conservator.

Underlag 4 Bemötande från Region Blekinge.

Miljö- och byggnadsnämnden

Förslag till beslut

Miljö- och byggnadsförvaltningen föreslår miljö- och byggnadsnämnden att i sin överklagan av Mark- och miljödomstolen i Växjös beslut i Mål 9 2878-24, yrka att:

1. Mark- och miljööverdomstolen upphäver Mark- och miljödomstolens beslut och återförvisar ärendet/målet till Mark- och miljö-domstolen för att fatta nytt beslut.
2. Mark- och miljööverdomstolen upphäver Mark- och miljödomstolens beslut och fastställer Miljö- och byggnadsnämndens beslut om att ej bevilja rivningslov.

Beslutsgång

Ordförande Ulrik Lindqvist (S) konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är tjänsteförslaget.

Ordföranden finner att miljö- och byggnadsnämnden bifaller detsamma.

Beslutet skickas till:

1. Mark- och miljööverdomstolen, digital expediering via [Signera och skicka handlingar digitalt - Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt](#), ange Mål P 15606-24
2. Akten